

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619203169
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6619203169.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v spore žalobcu UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. so sídlom Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle, IČ: 649 48 242, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky zahraničnej osoby UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky so sídlom Šancová 1/ A, 813 33 Bratislava, IČO: 47 251 336, právne zastúpenému Stentors advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Hodžovo námestie 2A, 811 06 Bratislava, IČO: 51 757 184, proti žalovanej Ing. R. Q., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom R. XX, XXX XX B., o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 10C/22/2019-309 zo 6. októbra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd,“ alebo „súd prvej inštancie,“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 06. 10. 2020 žalobu žalobcu zamietol (I. výrok). O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške (II. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov č. V-XXXX/XXXX zo dňa 20. 11. 2018 - 86/18 (ďalej aj „Dohoda o vyporiadaní BSM“) medzi žalovanou S.. R. Q., rod. J., trvale bytom R. XX, G. XX B., dátum narodenia XX. XX. XXXX, štátne občianstvo SR a L. Q., trvale bytom R. XX, XXX 31 B., dátum narodenia XX. XX. XXXX, štátne občianstvo SR (ďalej aj „manžel žalovanej,“ resp. „ručiteľ 3“), na základe ktorej nadobudla žalovaná vlastnícke právo

- k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/1 k bytu č. 2, ktorý sa nachádza na prízemí bytového domu so súpisným číslom 6, popis stavby: bytový dom postavený na pozemku parcely registra „C“ č. XXXX o výmere 547 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie a evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX, okres Lučenec, obec Lučenec, katastrálne územie Lučenec,

- k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 61/452 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a príslušenstve a k pozemku bytového domu so súpisným číslom 6, popis stavby: bytový dom postavený na pozemku parcely registra „C“ č. XXXX o výmere 547 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie a evidovaný na iste vlastníctva č. XXXX, okres Lučenec, obec Lučenec, katastrálne územie Lučenec,

- k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/1 k pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo XX o výmere 1810 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, evidovaný na liste vlastníctva č. XXX, okres Lučenec, obec B., katastrálne územie R.,

- k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/1 k pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo XX/X o výmere 2532 m², druh pozemku záhrada, evidovaný na liste vlastníctva č. XXX, okres Lučenec, obec B., katastrálne územie R.,

- k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/1 k pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo XX/X o výmere 268 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, evidovaný na liste vlastníctva č. XXX, okres Lučenec, obec B., katastrálne územie R.,

- k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/1 k pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo XX/X o výmere 53 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie evidovaný na liste vlastníctva č. XXX, okres Lučenec, obec B., katastrálne územie R.,

- k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/1 k stavbe rodinného domu postavenej na parcele č. XX/X, súpisné č. XX, evidovanej na liste vlastníctva č. XXX, okres Lučenec, obec B., katastrálne územie R.,

- k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/1 k záhradnému domčeku postavenému na parcele č. XX/X, súpisné č. XX, evidovanému na liste vlastníctva č. XXX, okres Lučenec, obec B., katastrálne územie R. (ďalej aj „nehnutelnosti“), je voči žalobcovi právne neúčinná. Zároveň sa žalobca návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia.

Žalovaná mala za to, že žalobca sám spôsobil neplatnosť právnych úkonov, čoho následkom je dôvodná pochybnosť o existencii akéhokoľvek záväzku voči jej manželovi z titulu týchto neplatných právnych úkonov, preto žalobca žalobou nemôže odporovať právnemu úkonu - Dohode o vyporiadaní BSM uzavretej medzi ňou a jej manželom po zániku BSM.

Súd prvej inštancie zistil, že dňa 25. 07. 2016 bola uzatvorená medzi žalobcom a spoločnosťou ForDom s.r.o. so sídlom Družstevná 1664/14, Zvolen (neskôr so sídlom Pstruša 824), IČO: 36 648 001 ako dlžníkom Zmluva o úvere č. XXXXXX/CORP/XXXX v znení Dodatkov č. 1 a 2, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 750.000,- Eur. V rovnaký deň 25. 07. 2016 uzatvorili zmluvné strany aj Zmluvu o úverovom rámci č. XXXXXX/CORP/XXXX v znení Dodatku č. 1, na základe ktorej boli dlžníkovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 400.000,- Eur. Jedným z konateľov spoločnosti ForDom s.r.o. bol manžel žalovanej. V dôsledku omeškania dlžníka sa Úver 1 stal splatným dňa 15. 06. 2017 a Úver 2 splatným dňa 20. 06. 2017.

Na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky žalobcu a splnenia záväzku dlžníka zo zmlúv o úvere bola dňa 09. 05. 2018 spísaná Dohoda o ručení č. XXXXXXXX_XXX_DoR_XXXX_CWR SK s manželom žalovanej. V ten istý deň 09. 05. 2018 žalobca, dlžník ForDom s.r.o. a ručiteľia spísali aj Notársku zápisnicu o uznaní záväzku a dohode o splácaní č. N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX, V

Nakoľko dlžník (spoločnosť ForDom s.r.o.) neplnil záväzok riadne a včas (nezaplatil splátku splatnú dňa 31. 07. 2018), stratil výhodu splátok.

Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4R/1/2018 zo dňa 24. 10. 2018, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 02. 11. 2018, bolo začaté reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi ForDom s.r.o., Pstruša. Uznesením sp. zn. 4R/1/2018 zo dňa 07. 02. 2019, ktoré bolo v Obchodnom vestníku zverejnené dňa 11. 02. 2019, bolo reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi zastavené a na majetok dlžníka ForDom s.r.o., Pstruša bol vyhlásený konkurz. Za správcu konkurznej podstaty súd ustanovil JUDr. Martina Vinarčíka.

Výzvou zo dňa 08. 03. 2019 bol ručiteľ L. N. (manžel žalovanej) vyzvaný na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 1.129.106,23 Eur v lehote 3 dní odo dňa jej doručenia, pričom na výzvu žalobcu nereagoval a jeho pohľadávku neuhradil.

Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalovanej a jej manžela L.a Q. bolo zrušené za trvania manželstva rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/26/2018-32 zo dňa 22. 10. 2018, ktorý sa stal právoplatným dňa 22. 10. 2018.

Z výpisu z LV č. XXX pre k.ú. R., obec B. vyplynulo, že žalovaná Ing. R. Q. je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností - parcely registra „C“, parcela č. XX o výmere 1810 m² - zastavaná plocha a nádvorie, parcela č. XX/X o výmere 2532 m² - záhrada, parcela č. XX/X o výmere 268 m² - zastavaná plocha a nádvorie, parcela č. XX/X o výmere 53 m² - zastavaná plocha a nádvorie, stavby: rodinný dom č. súp. XX na parcele č. XX/X a záhradný domček č. súp. XX na parcele č. XX/X.

Podľa výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. a obec Lučenec je žalovaná vlastníčkou bytu č. 2, ktorý sa nachádza na prízemí bytového domu č. súp. X postaveného na pozemku parcely registra „C“ č. XXXX o výmere 547 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, v podiele 1/1 a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku 61/452. Dohoda o vyporiadaní BSM pod číslom V-XXXX/XXXX z 20. 11. 2018 bola zapísaná ako titul nadobudnutia nehnuteľností vedených na LV č. XXXX, k.ú. Lučenec a LV č. XXX, k.ú. R..

Na Okresnom súde Lučenec je pod sp. zn. 6C/24/2019 vedené aj konanie žalobcu UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky proti žalovaným 1/ L. Q., 2/ Ing. R. Q. a 3/ R. X., o určenie neexistencie vecného bremena. Z úradnej činnosti súd prvej inštancie zistil, že rozsudkom č.k. 6C/24/2019-280 zo dňa 30. 09. 2020 bola žaloba žalobcu zamietnutá. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie, konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 42a ods. 1, 2, 3 písm. a), § 42b ods. 1, 2, 3, 4, § 116, § 145 ods. 1, 2, § 149 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“), § 137, § 132 ods. 1, 3, § 185 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CSP“).

Súd prvej inštancie uviedol, že medzi stranami bolo sporné, či odporovacia žaloba je procesne prípustná podľa § 137 písm. d) CSP. Spornou bola tiež platnosť právnych úkonov ručiteľského vyhlásenia a uznania dlhu v notárskej zápisnici, ktoré urobil manžel žalovanej, pretože podľa názoru žalovanej z dôvodu neplatnosti týchto právnych úkonov nemá manžel žalovanej žiadny záväzok voči žalobcovi, teda žalobca nemá žiadny exekučný titul, a preto nie je ani žiadny právny dôvod na podanie odporovacej žaloby.

Ohľadne procesnej prípustnosti podanej žaloby podľa § 137 CSP súd prvej inštancie poukázal na to, že Civilný sporový poriadok zásadne neprípúšťa žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb o určenie právnej skutočnosti za podmienky, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, pričom ustanovenie § 40a OZ takýmto právnym predpisom nie je, avšak v danom spore sa o takúto situáciu nejedná. Žalobca sa totiž podanou žalobou nedomáha určenia neplatnosti právneho úkonu (práve žalovaná spochybňuje platnosť právnych úkonov podľa § 40a OZ, ktoré ustanovenie upravuje tzv. relatívnu neplatnosť právneho úkonu), ale určenia neúčinnosti právneho úkonu - Dohody o vyporiadaní BSM, pričom odporovacia žaloba je nepochybne žalobou podľa § 137 písm. d) CSP, t.j. žalobou o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu, pričom týmto osobitným predpisom sa rozumie ustanovenie § 42a a § 42b OZ. Nemožno preto súhlasiť s názorom žalovanej o procesnej neprípustnosti podanej žaloby.

Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s názorom žalovanej o neplatnosti právnych úkonov Dohody o ručení a uznania záväzku v Notárskej zápisnici o uznaní záväzku a dohode o splácaní pre absenciu súhlasu žalovanej s týmito právnymi úkonmi, ktoré uzatvoril žalobca s manželom žalovanej (viď. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/234/2010 zo dňa 29. 06. 2011, sp. zn. 3 Obo 44/97 zo dňa 15. 05. 1997, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 398/2005 zo dňa 30. 09. 2005).

Zmyslom odporovacej žaloby je dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že právny úkon vykonaný dlžníkom, ktorý ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, je voči žalobcovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, predstavuje podklad k tomu, aby sa veriteľ mohol na základe titulu spôsobilého k výkonu rozhodnutia (exekučného titulu) vydaného proti dlžníkovi domáhať nariadenia exekúcie aj postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie voči dlžníkovi, ale voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený. V prípade, ak uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, má sa veriteľ namiesto určenia neúčinnosti právneho úkonu domáhať, aby mu ten, komu z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech, vydal takto získané plnenie.

Odporovacia žaloba je právnym prostriedkom slúžiacim na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v konaní o výkon rozhodnutia (exekučnom konaní), a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovaným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu.

Na podanie odporovacej žaloby v zmysle § 42a ods. 1 OZ je zásadne aktívne vecne legitimovaný veriteľ, ktorého pohľadávka voči dlžníkovi je vymáhateľná, ak dlžníkov právny úkon ukracuje jej uspokojenie. Veriteľom je ten, kto má voči dlžníkovi pohľadávku, či už splatnú alebo nesplatnú, prípadne budúcu. Vymáhateľnou sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t.j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, na základe ktorého možno nariadiť exekúciu.

Pasívna legitímácia v prípade odporovacej žaloby je upravená v § 42b ods. 2, 3 OZ.

Odborná literatúra zahŕňa medzi základne predpoklady odporovateľnosti: právny úkon, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa; vymáhateľnosť pohľadávky veriteľa; ukrátenie veriteľa (objektívna stránka odporovateľnosti); úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti); vedomosť druhej strany o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa a to, že bol právny úkon urobený v posledných troch rokoch. Ak ide o právny úkon, ku ktorému došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb, úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa zákon predpokladá (úmysel sa prezumuje), a preto preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti. Rovnako sa predpokladá vedomosť blízkej osoby o takomto úmysle.

Predmetom právneho posúdenia v prípade odporovacej žaloby je teda, či právnym úkonom dlžníka došlo k ukráteniu veriteľa. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie majetku), ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo sčasti. Z toho vyplýva,

že ten, kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Nestačí, že sa majetok dlžníka len zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Podľa judikatúry odporovateľnými nemôžu byť tzv. ekvivalentné právne úkony, pri ktorých nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka.

Súd prvej inštancie ďalej uviedol: „Z uvedeného je nepochybné, že predpokladom rozhodnutia súdu je, aby sa súd s právnym úkonom, ktorým malo dôjsť k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, mohol oboznámiť a tento posúdiť. V tejto súvislosti súd uvádza, že predmetná dohoda o vyporiadaní BSM uzatvorená medzi žalovanou a jej manželom nebola pripojená k žalobe ako dôkaz, v žalobe ako dôkaz dokonca nebola ani označená a súdu nebola predložená ani v priebehu konania. Súd zdôrazňuje, že v civilnom sporom konaní môže vykonať len dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou (§ 185 ods. 2, časť vety pred bodkočiarkou CSP) a dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva (§ 185 ods. 3 CSP). Iné dôkazy súd bez návrhu nevykoná. Inak povedané, súd môže vykonať len dôkazy, ktoré strany navrhli, pričom súd rozhodne, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP). V prípade, ak žalobca bez svojej viny nemohol dohodu ako dôkaz k žalobe pripojiť, v žalobe absentuje návrh, aby si súd predmetnú dohodu vyžiadal od protistrany, prípadne od katastrálneho úradu tak, že by si napríklad pripojil príslušný katastrálny spis (V-XXXX/XXXX) od Okresného úradu Lučenec, katastrálneho odboru. Súd si dohodu o vyporiadaní BSM nemohol bez ďalšieho obstaráť sám, pretože takýto postup by bol v rozpore so zásadou rovnosti strán sporu, zvlášť za situácie, keď žalobca je v konaní zastúpený právnym zástupcom (advokátom). Pre úplnosť súd poznamenáva, že sa nejedná ani o prípad, kedy by súd postupom podľa § 129 CSP mohol vyzvať žalobcu na doplnenie dôkazov alebo pre absenciu dôkazov žalobu odmietnuť. Ako uvádza komentár k Civilnému sporovému poriadku, nesplnenie povinnosti pripojiť dôkazy podľa súdnej praxe nemôže byť v žiadnom prípade dôvodom na odmietnutie podania alebo zastavenie konania, pretože nejde o nedostatok podmienky konania, ani o vadu návrhu, okrem prípadu, ak by to bolo *expressis verbis* uvedené v zákone (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 487).

Súd poukazuje na základnú zásadu civilného sporového procesu obsiahnutú v článku 8 Civilného sporového poriadku (procesné povinnosti a procesné bremená), v zmysle ktorej strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. V zmysle uvedeného, dôkazná povinnosť zaťažuje v kontradiktórnom spore obe sporové strany v rozsahu ich tvrdení. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následne neunesenie dôkazného bremena je sankcionované stratou sporu.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal len z listinných dôkazov predložených v konaní stranami sporu, čo uviedol aj vo svojom predbežnom právnom posúdení veci na súdnom pojednávaní. Keďže súd nemal dohodu o vyporiadaní BSM k dispozícii, nie je známe, čo bolo predmetom a obsahom dohody, aký bol právny stav pred jej uzavretím, či týmto úkonom skutočne došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa (žalobcu). Bez náležitého dôkazu sú tvrdenia žalobcu len v rovine dohadov a úvah.

Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že žalobca ním v žalobe uvádzané skutočnosti nepreukázal. V zmysle § 132 ods. 1 CSP bol žalobca povinný okrem všeobecných náležitostí podania uviesť označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označiť dôkazy na ich preukázanie a žalobný návrh. Žalobca však dohodu o vyporiadaní BSM, určenia právnej neúčinnosti ktorej sa domáhal, ako dôkaz nepredložil, ani neoznačil. V tejto súvislosti súd dodáva, že ak žalobca chce byť v konaní úspešný, musí v žalobe uviesť skutočnosti odôvodňujúce ním uplatňovaný nárok a o týchto skutočnostiach je povinný predložiť aj relevantný dôkaz. Iba v takom prípade bez pochybností preukáže svoje tvrdenia. Za daného stavu musel súd konštatovať, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení a preto žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Z dôvodu hospodárnosti, s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd nevykonal žalobcom navrhované dokazovanie vyžiadanim aktuálnej správy o stave exekučného konania vedeného voči konateľom dlžníka ForDom s.r.o. od súdneho exekútora JUDr. Ing. J. H., PhD. Pokiaľ žalovaná žiadala preveriť postup banky pri uzatváraní úverovej zmluvy, súd sa už vyššie vyjadril, že absencia súhlasu žalovanej nemá vplyv na platnosť právnych úkonov (ručiteľského vyhlásenia, notárskej zápisnice o uznaní dlhu či zmluvy o úvere). Na výsluchu strán sporu, ktoré pôvodne žalobca a žalovaná navrhovali vo svojich písomných podaniach, na súdnom pojednávaní netrvali.“

O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, žalovanej, ktorá si

nárok na náhradu trov uplatnila, ako úspešnej strane sporu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca podal včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a určil, že Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov č. V-XXXX/XXXX zo dňa 20. 11. 2018 -86/18 medzi žalovanou a jej manželom L. Q., na základe ktorej nadobudla žalovaná vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, je voči žalobcovi právne neúčinná s tým, že odvolací súd mu prizná náhradu trov konania vo výške 100 %, resp. aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/, h/ CSP. Uviedol, že súd prvej inštancie v rozsudku odkázal na základnú zásadu civilného sporového konania obsiahnutú v čl. 8 CSP.

On nepopiera túto základnú zásadu civilného sporového konania, zároveň však mal za to, že postupoval v súlade s ňou a práve naopak súd prvej inštancie v tomto konaní postupoval v rozpore s princípom rovnosti strán v zmysle čl. 6 CSP, ako aj s viacerými ďalšími ustanoveniami CSP, a to v prvom rade v rozpore s ustanovením § 151 CSP, ktoré dokonca opomenul v tomto konaní čo i len aplikovať.

Koncepcia civilného sporového konania je založená na zásade formálnej pravdy, t. j. že súd vychádza len z tých skutočností, ktoré sporové strany v konaní tvrdili. V zmysle ustanovenia § 151 CSP preto platí v každom civilnom sporovom konaní domnienka, že skutkové tvrdenia, ktoré neboli sporovou stranou výslovne a účinne popreté, sú nesporné. Účelom ustanovenia je najmä vylúčiť, aby nedochádzalo k popretiam skutkových tvrdení čisto formálne a všeobecne, napr. vyhlásením, že nič z toho čo tvrdí protistrana, nie je pravda.

Identifikácia, či je skutkové tvrdenie sporovej strany sporné alebo nesporné, sa vykoná podľa toho, či bolo tvrdenie účinne popreté druhou sporovou stranou. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky a ak sporová strana neunesie bremeno popretia skutkového tvrdenia protistrany, procesným následkom je uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenie protistrany je nesporné. Keďže každý pozná predmet svojho konania, sporová strana má povinnosť predložiť iné skutkové tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, ak sú tieto predmetom jej vlastného konania alebo vnímania, inak je popretie skutkového tvrdenia protistrany neúčinné.

V súlade s ustálenou právnou teóriou skôr ako súd v sporovom konaní pristúpi k vykonávaniu dôkazov, identifikuje, ktoré skutkové tvrdenia strán sú sporné a ktoré sú nesporné. Ak sú skutkové tvrdenia strán sporné, je povinnosťou súdu vyhodnotiť ich pravdivosť na základe vykonaných dôkazov.

Z ustanovenia § 151 CSP vyplýva, že v sporovom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí.

Jeho skutkové tvrdenie o ukrátení uspokojenia pohľadávky v dôsledku uzatvorenia Dohody o vyporiadaní BSM - to že na základe Dohody o vyporiadaní BSM sa žalovaná stala výlučnou vlastníčkou všetkých nehnuteľností, ktoré boli pôvodne v bezpodielovom spoluvlastníctve manžela žalovanej (ručiteľa 3) a žalovanej, pričom manžel žalovanej na rozdiel od žalovanej po uzatvorení Dohody o vyporiadaní BSM nedisponuje žiadnym ďalším majetkom, na základe čoho Dohodou o vyporiadaní BSM nepochybne došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku manžela žalovanej, nebolo v tomto konaní sporné, keďže tieto jeho skutkové tvrdenia žalovaná v tomto konaní nikdy nepoprela. Naopak žalovaná sama potvrdila, keďže na pojednávaní dňa 06. 10. 2020 uviedla, že ak by si on preveroval bonitu jej manžela (v čase podpisu Dohody o ručení 3 a Notárskej zápisnice), musel by poznať majetkové pomery žalovanej a jej manžela, a to že rodinný dom majú zaťažený hypotékou a jeden jednoizbový byt a musel by vedieť, že jej manžel bol ženatý. Zároveň žalovaná neuviedla, že by Dohoda o vyporiadaní BSM bola ekvivalentným právnym úkonom, t. j. že by za nehnuteľnosti, ktoré boli pôvodne v bezpodielovom spoluvlastníctve, jej manžel nadobudol ekvivalentné protiplnenie.

Žalovaná ani v rámci svojich vyjadrení ani v rámci svojho prednesu na pojednávaní dňa 06. 10. 2020 žiadnym spôsobom nepoprela, že jeho skutkové tvrdenie o kvalifikovanom zmenšení majetku manžela žalovanej nie je pravdivé, resp. v tejto súvislosti neuviedla žiadne iné skutkové tvrdenie, ktorým by tvrdila, že manžel žalovanej po uzatvorení Dohody o vyporiadaní BSM disponuje dostatočným majetkom alebo že by za nehnuteľnosti, ktoré nadobudla žalovaná do svojho výlučného vlastníctva, nadobudol manžel žalovanej akékoľvek protiplnenie zodpovedajúce hodnote jeho podielu na nehnuteľnostiach, dokonca sama opakovane poukazovala na to, že jej manžel si mohol s nehnuteľnosťami nakladať tak, ako chcel, nakoľko nebol obmedzený so svojím majetkom nakladať v prospech žalovanej.

Postup súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol preto, že podľa názoru súdu prvej inštancie on neunesol dôkazné bremeno ohľadom toho, že na základe Dohody o vyporiadaní BSM došlo skutočne k ukráteniu uspokojenia jeho pohľadávky, považoval za porušenie jeho práva na spravodlivý proces alebo za inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nakoľko predmetné nesporné skutkové tvrdenie nemalo byť predmetom ďalšieho dokazovania. Úlohou súdu prvej inštancie bolo osvojiť si jeho skutkové tvrdenie ako zistený skutkový stav, z ktorého mal následne vychádzať i v rámci meritórneho rozhodnutia.

Zároveň poukázal na priebeh pojednávania dňa 06. 10. 2020 a na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom je potvrdený priebeh pojednávania a s tým súvisiaci záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého súd prvej inštancie označil za sporné len dve skutočnosti v tomto konaní, a to: 1/ či je odporovacia žaloba procesne prípustná podľa ust. § 137 písm. d) CSP, 2/ platnosť právnych úkonov ručiteľského vyhlásenia a uznania dlhu v notárskej zápisnici, ktorú urobil manžel žalovanej, pretože podľa tvrdenia žalovanej z dôvodu neplatnosti týchto právnych úkonov nemá jej manžel žiadny záväzok voči nemu, teda žiadny exekučný titul a nie je ani daný žiadny právny dôvod pre podanie odporovacej žaloby.

Zdôraznil, že súd prvej inštancie nevyhodnotil v konaní za sporné jeho skutkové tvrdenie, t.j. že na základe Dohody o vyporiadaní BSM došlo k ukráteniu uspokojenia jeho pohľadávky, pretože Dohodou o vyporiadaní BSM sa žalovaná výlučnou vlastníčkou všetkých nehnuteľností, ktoré boli v bezpodielovom spoluvlastníctve manžela žalovanej a žalovanej, v dôsledku čoho manžel žalovanej na rozdiel od žalovanej aktuálne nedisponuje žiadnym ďalším majetkom, na základe čoho Dohodou o vyporiadaní BSM nepochybne došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku manžela žalovanej. Hoci súdom prvej inštancie uvedené dve sporné skutkové tvrdenia súd prvej inštancie vyhodnotil v prospech neho, žalobu napriek tomu zamietol, čo znamená, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je i nezrozumiteľné. Keďže súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia rozsudku dospel na jednej strane k záveru, že jeho skutkové tvrdenie o ukrátení uspokojenia pohľadávky je potrebné ďalej dokazovať, na druhej strane uvedené skutkové tvrdenie ani v rámci pojednávania dňa 06. 10. 2020 ani v rámci odôvodnenia rozsudku nepovažoval za sporné, odôvodnenie rozsudku je ako celok absolútne nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžso/8/2016.

Opomenutie aplikácie ustanovenia § 151 CSP a s tým súvisiace nezrozumiteľné a rozporuplné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie zakladá nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, v dôsledku čoho mu bolo znemožnené, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces alebo konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Hoci z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ani z pojednávania dňa 06. 10. 2020 nevyplývalo, že by jeho skutkové tvrdenie o ukrátení uspokojenia jeho pohľadávky súd prvej inštancie považoval za sporné, i v prípade, že súd prvej inštancie skutkové tvrdenie ako sporné vyhodnotil, jeho o tejto skutočnosti v rozpore s ustanovením § 181 ods. 2 CSP na pojednávaní dňa 06. 10. 2020 pri predbežnom právnom posúdení neoboznámil.

Poukázal na to, že účelom predbežného právneho posúdenia veci je prevencia pred prekvapivými rozhodnutiami, tzn. zabezpečiť predvídateľnosť súdneho rozhodnutia a vytvoriť tak priestor pre procesnú pozíciu a argumentáciu sporových strán.

Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 06. 10. 2020 okrem uvedenia dvoch sporných skutkových tvrdení (či je odporovacia žaloba procesne prípustná podľa ustanovenia § 137 písm. d) CSP a platnosť právnych úkonov ručiteľského vyhlásenia a uznania dlhu v notárskej zápisnici, ktorú urobil manžel žalovanej, pretože podľa tvrdenia žalovanej z dôvodu neplatnosti týchto právnych úkonov nemá manžel žalovanej žiadny záväzok voči nemu, teda žiadny exekučný titul a nie je ani daný žiadny právny dôvod pre podanie odporovacej žaloby) len vo všeobecnosti odkázal na ust. § 42a ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a), § 116 OZ, a § 137 písm. d) CSP bez bližšieho zdôvodnenia.

Z predbežného právneho posúdenia súdu prvej inštancie nevyplývalo subsumovanie podstatných skutkových tvrdení strán pod konkrétne hmotnoprávne ustanovenia a prezentácia relevantného právneho záveru. Súd prvej inštancie preto nesplnil svoju povinnosť uviesť predbežné právne posúdenie veci tak, aby rozhodnutie vo veci samej nebolo prekvapivé a obe sporové strany mali možnosť na jeho predbežné právne závery reagovať. Prekvapivosť rozsudku súdu prvej inštancie spočíva v porušení požiadavky predvídateľnosti konania, keďže rozsudok súdu prvej inštancie odporuje priebehu konania a posúdeniu sporných skutočností súdom prvej inštancie.

Keďže súd prvej inštancie riadne neuviedol predbežné právne posúdenie veci, týmto nesprávnym procesným postupom súd prvej inštancie mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces alebo konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa názoru súdu prvej inštancie je nepochybné, že predpokladom rozhodnutia v tomto konaní je, aby sa súd s právnym úkonom, ktorým malo dôjsť k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky mohol oboznámiť a tento posúdiť, pričom on Dohodu o vyporiadaní BSM nepredložil ako dôkaz. V tejto súvislosti súd prvej inštancie v rozsudku odkázal na všeobecné predpoklady odporovateľnosti právneho úkonu (právný úkon, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, vymáhateľnosť pohľadávky veriteľa, úmysel ukrať veriteľa, vedomosť druhej strany o úmysle, a to, že právny úkon bol urobený v posledných troch rokoch) a na ust. § 42a ods. 1, § 42b ods. 1, 2, 3 OZ.

Mal za to, že „údajná“ potreba predložiť Dohodu o vyporiadaní BSM a potreba oboznámenia sa s Dohodou o vyporiadaní BSM súdom prvej inštancie, nevyplýva ani zo všeobecných predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu ani z ustanovení Občianskeho zákonníka, preto súd prvej inštancie si ustanovenia § 42a ods. 1, § 42b ods. 1, 2, 3 OZ nesprávne interpretoval, resp. nesprávne aplikoval, čo zakladá právnu vadu rozhodnutia z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pri posúdení predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu sa má jedine posúdiť, že právnym úkonom (Dohodou o vyporiadaní BSM) došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku, preto úlohou súdu prvej inštancie bolo posúdiť výhradne skutočnosť, že v dôsledku uzatvorenia Dohody o vyporiadaní BSM manžel žalovanej nedisponuje majetkom pre uspokojenie jeho pohľadávky, hoci pred uzatvorením Dohody o vyporiadaní BSM takýmto majetkom disponoval. A keďže uvedená skutočnosť nebola medzi sporovými stranami sporná, súd prvej inštancie žiadal v rámci odôvodnenia rozsudku vykonávať dokazovanie nad rámec toho, čo mu ukladá zákon, čím postupoval v rozpore s princípom rovnosti zbraní a kontradiktórnosťou sporového konania, ktoré sú imanentnou súčasťou spravodlivého procesu a zároveň rozsudok založil na takých skutočnostiach a dôvodoch, ktoré sporové strany rozumne nemohli predvídať.

I v súlade s ustálenou praxou, pokiaľ niet pochýb o existencii a platnosti Dohody o vyporiadaní BSM, na základe ktorej nehnuteľnosti, ktoré boli v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovanej a jej manžela, sú aktuálne vo výlučnom vlastníctve žalovanej a manžel žalovanej na rozdiel od žalovanej aktuálne nedisponuje žiadnym ďalším majetkom, súd vychádza zo zhodného tvrdenia strán a jej existenciu a platnosť mal mať za preukázanú, bez potreby predloženia Dohody o vyporiadaní BSM (napr. rozsudok Okresného súdu Senica pod spis. zn. 9C/37/2017-2020 zo dňa 07. 11. 2018 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trnave pod spis. zn.: 24Co/22/2019 zo dňa 25. 09. 2019).

Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil predpoklady odporovateľnosti právneho úkonu, pretože predpokladom odporovateľnosti právneho úkonu nie je predloženie právneho úkonu alebo oboznámenie sa s právnym úkonom, ale posúdenie následku právneho úkonu, t. j. či právnym úkonom došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku, a tým k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky.

Pokiaľ by i v konaní bolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie (s čím sa však nestotožnil), poukázal na to, že za účelom preukázania kvalifikovaného zmenšenia majetku manžela žalovanej a ukrátenia uspokojenia pohľadávky, na pojednávaní dňa 06. 10. 2020 predložil súdu prvej inštancie Oznámenie súdneho exekútora, v rámci ktorého on vymáha pohľadávku voči ručiteľom v exekučnom konaní vedenom pod č. 45EX 614/19 (ďalej aj „Oznámenie“). Z Oznámenia vyplynulo, že manžel žalovanej nedisponuje žiadnym ďalším majetkom a že sa v rámci predmetného exekučného konania nepodarilo vymôcť žiadne finančné prostriedky od manžela žalovanej. Okrem toho, že Oznámenie potvrdilo jeho skutkové tvrdenie, že došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky, keďže v zmysle Oznámenia manžel žalovanej nedisponuje žiadnym ďalším majetkom, on požiadal súd prvej inštancie o vyžiadanie aktuálnej správy o stave exekučného konania č. 45EX 614/19, nakoľko chcel pre vylúčenie pochybností preukázať, že manžel žalovanej i naďalej nedisponuje žiadnym ďalším majetkom pre uspokojenie jeho pohľadávky, pretože v súlade s ustanovenia § 217 ods. 1 CSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase rozhodnutia súdu.

Súd prvej inštancie nielenže neprihliadol na Oznámenie, ale aj odmietol vykonať jeho návrh na doplnenie dokazovania vyžiadaním aktuálnej správy o stave exekučného konania. Uvedený postup súdu prvej inštancie možno považovať za absolútne zmatečný i z toho pohľadu, že na jednej strane súd prvej inštancie považoval za potrebné v zmysle odôvodnenia rozsudku vykonávať ďalšie dokazovanie ohľadom ukrátenia uspokojenia jeho pohľadávky, na druhej strane jeho ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania, ktoré by preukazovali kvalifikované zmenšenie majetku manžela žalovanej a s tým súvisiace ukrátenie uspokojenia pohľadávky, zamietol, pričom súd prvej inštancie jeho návrh na doplnenie dokazovania náležite neodôvodnil.

Ďalej poukázal na ustanovenie § 185 ods. 2 CSP. Pokiaľ mal súd prvej inštancie za to, že jeho skutkové tvrdenie je v rozpore so skutočnosťou, bol oprávnený, aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejného registra, ktorým je nepochybne i kataster nehnuteľností.

Napriek tomu, že trvá na tom, že skutkové tvrdenie o ukrátení uspokojenia jeho pohľadávky - to že na základe Dohody o vyporiadaní BSM sa žalovaná stala výlučnou vlastníčkou všetkých nehnuteľností, ktoré boli v bezpodielovom spoluvlastníctve manžela žalovanej a žalovanej, pričom manžel žalovanej na rozdiel od žalovanej aktuálne nedisponuje žiadnym ďalším majetkom, na základe čoho Dohodou o vyporiadaní BSM nepochybne došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku manžela žalovanej, nebolo v tomto konaní sporné a preto ani v súlade s ust. § 151 ods. 1, 2 CSP nemalo byť predmetom dokazovania. Avšak ak odvolací súd dospeje k opačnému názoru, navrhol, aby odvolací súd Dohodu o vyporiadaní BSM vyžiadal od Okresného úradu Lučenec, katastrálneho odboru.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

6. V súvislosti s odvolacími argumentami žalobcu odvolací súd poukazuje na to, porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie taký nesprávny procesný postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorým sa strane znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Zákon v žiadnom zo svojich ustanovení pojem spravodlivý proces bližšie nešpecifikuje, pod porušením práva na spravodlivý proces je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane realizáciu konkrétnych procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov, ktoré by inak strana mohla pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Vždy musí o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv (napríklad môže ísť o právo predniesť alebo doplniť svoje návrhy, zúčastniť sa pojednávania, vyjadrovať sa k veci, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu i k právnej stránke veci, právo podávať opravné prostriedky). Porušenie práva na spravodlivý proces nezakladá samo tvrdenie strany o existencii tejto procesnej vady; určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo. Ak došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú odvolací súd napadnuté rozhodnutie zruší, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne (pozri napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo/6/2010 zo dňa 26. 03. 2012, sp. zn. 3Cdo/158/2012 zo dňa 14. 11. 2012, sp. zn. 4Cdo/108/2012 zo dňa 26. 02. 2013 alebo sp. zn. 5Cdo/286/2012 zo dňa 07. 03. 2013).

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že na strane žalobcu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, a to nesprávnym procesným postupom súdu.

10. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že Dohoda o vypořádání BSM č. V-XXXX/XXXX zo dňa 20. 11. 2018 - 86/18 uzavretá medzi žalovanou a jej manželom, na základe ktorej nadobudla žalovaná vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, je voči žalobcovi právne neúčinná.

11. Žalobca v žalobe na preukázanie tvrdení ohľadne uzavretia Dohody o vypořádání BSM medzi žalovanou a jej manželom označil dôkazy, a to: „aktuálny výpis z LV č. XXXX, aktuálny výpis z LV č. XXX, výsluch ručiteľa 3 a žalovanej,“ pričom k žalobe okrem iných pripojil výpis z LV č. XXX pre obec B. a katastrálne územie R. (č.l. 37-38 spisu) a výpis z LV č. XXXX pre obec a katastrálne územie Lučenec (č.l. 39-41 spisu).

12. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie mal preukázané z výpisu z LV č. XXX pre k.ú. R., obec B., že žalovaná Ing. R. Q. je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností - parcely registra „C“, parcela č. XX o výmere 1810 m² - zastavaná plocha a nádvorie, parcela č. XX/X o výmere 2532 m² - záhrada, parcela č. XX/X o výmere 268 m² - zastavaná plocha a nádvorie, parcela č. XX/X o výmere 53 m² - zastavaná plocha a nádvorie, stavby: rodinný dom č. súp. 37 na parcele č. XX/X a záhradný domček č. súp. 37 na parcele č. XX/X a z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. a obec Lučenec, že žalovaná je vlastníčkou bytu č. 2, ktorý sa nachádza na prízemí bytového domu č. súp. 6 postaveného na pozemku parcely registra „C“ č. XXXX o výmere 547 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, v podiele 1/1 a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku 61/452, pričom Dohoda o vypořádání BSM pod číslom V-XXXX/XXXX z 20. 11. 2018 bola zapísaná ako titul nadobudnutia nehnuteľností vedených na LV č. XXXX, k.ú. Lučenec a LV č. XXX, k.ú. R..

13. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu že žalobca neunesol dôkazné bremeno z titulu, že Dohodu o vypořádání BSM uzatvorenú medzi žalovanou a jej manželom žalobca ako dôkaz nepredložil ani neoznačil.

14. Odvolací súd konštatuje, že pre procesný postup súdu a sporových strán je mimoriadne dôležité určiť, ktoré skutkové tvrdenia možno považovať za sporné (t.j. tie, ktoré boli účinne popreté) a naopak, ktoré sú nesporné.

15. Podľa právnej teórie možno skutkové tvrdenia rozdeliť na nesporné buď de facto, alebo de iure.

16. Skutkové tvrdenia sa považujú za nesporné de facto v prípade, ak protistrana uvedie rovnaké skutkové tvrdenia ako druhá strana, resp. potvrdí, že skutkové tvrdenie druhej strany je pravdivé.

17. Nesporné skutkové de iure nie sú nespornými preto, lebo ich protistrana potvrdila. Pri nich sa vychádza zo zákonnej domnienky uvedenej ustanovení § 151 ods. 1 CSP, podľa ktorého „skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.“

18. Aplikujúc zákonnú domnienku uvedenú v ustanovení § 151 ods. 1 CSP platí, že skutkové tvrdenie sa považuje za nesporné, ak ho protistrana výslovne nepoprela (nevyjadrila sa k skutkovému tvrdeniu) alebo ho síce poprela, ale neúčinne (teda ako keby k popretiu nedošlo).

19. Ak sú totiž skutkové tvrdenia strán nesporné, súd o nich ďalej nevykonáva dokazovanie - nesporné skutočnosti sa v procese, v ktorom sa uplatňuje princíp formálnej pravdy nedokazujú. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojuje ako zistený skutkový stav a ďalej z nich pri svojom rozhodnutí vychádza.

20. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že žalovaná uzavretie Dohody o vyporiadaní BSM medzi ňou a jej manželom nepoprela a ani to, že na základe Dohody o vyporiadaní BSM nadobudla do vlastníctva nehnuteľnosti.

21. Zároveň i súd prvej inštancie pri predbežnom právnom posúdení v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 CSP, t.j. pri určení, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a pri uvedení predbežného právneho posúdenia veci ohľadne Dohody o vyporiadaní BSM uviedol: „...Rovnako nie je spor o tom, že dohoda o vyporiadaní BSM pod číslom V-XXXX/XXXX z 20. 11. 2018 bola zapísaná ako titul nadobudnutia nehnuteľností vedených na LV č. XXXX pre katastrálne územie Lučenec a LV č. XXX pre katastrálne územie R....“ (viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 06. 10. 2020; č.l. 305-307)

22. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie avšak ani z procesných úkonov súdu prvej inštancie nevyplýva, že by súd prvej inštancie mal pochybnosti ohľadne nesporných skutkových tvrdení strán týkajúcich sa obsahu Dohody o vyporiadaní BSM, t.j. že na základe Dohody o vyporiadaní BSM došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z manžela žalovanej na žalovanú.

23. Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie mal eventuálne pochybnosti, že skutkové tvrdenia strán ohľadne Dohody o vyporiadaní BSM sú v rozpore so skutočnosťou, bol oprávnený aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou (§ 185 ods. 2 CSP), t.j. napr. pripojiť spis správneho orgánu (príslušného okresného úradu, odboru katastrálneho) obsahujúci Dohodu o vyporiadaní BSM.

24. Odvolací súd zdôrazňuje, že jedine primerané odôvodnené súdne rozhodnutie umožní stranám oboznámiť sa so samotným výsledkom rozhodnutia, ale tiež pochopiť dôvody, na ktorých bolo založené, a zároveň len rozhodnutie spĺňajúce uvedené podmienky je preskúmateľné v inštančnom postupe, preto rozsudok, ktorý neobsahuje základné atribúty, je možné považovať za závažný zásah konajúceho súdu do práva strany na súdnu ochranu, pričom daný zásah v tejto fáze konania (odvolacieho konania) je možné odstrániť len zrušením napadnutého rozsudku pre jeho nepreskúmateľnosť.

25. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. V rámci ďalšieho konania súd prvej inštancie pripojí spis správneho orgánu obsahujúci právny úkon (Dohodu o vyporiadaní BSM). Zároveň na základe návrhu žalobcu na vykonanie dôkazu si súd prvej inštancie vyžiada aktuálnu správu o stave exekučného konania vedeného voči manželovi žalovanej od súdneho exekútora JUDr. Ing. J. H., PhD. pod sp. zn. 45EX 614/19, pričom súd prvej inštancie vykoná dokazovanie v súlade s Civilným sporovým poriadkom a zohľadní všetky podstatné okolnosti prípadu. Na základe vykonaného dokazovania rozhodne vo veci samej takým spôsobom, aby bolo jeho rozhodnutie preskúmateľné v zmysle zásad ustanovených Civilným sporovým poriadkom.

27. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

28. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).